

דברות קודש

מאת
נ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פרשת ויקהל - שקלים

נאטא

כל הזכויות שמורות
ל'איגוד חסידי בוסטון' {ע"ד}
שע"י קהל 'קדושת פינחס' באסטאן
רח' נועם אלימלך 2 ביתר עילית.

להנצחות לדגל שמחה

או לעילוי נשמת

ניתן לשלוח מייל:

A0799326426@GMAIL.COM

058-325-4668

עיצוב וסדר:

א.ש. אשדוד

0527627127

על פרשת השבוע

מתוך סעודת מלוה מלכה מוצש"ק פד' ויקהל תשפ"א

מלשמוע או לשיר שירים מאנשים פחותי ערך שאין רוח חכמים נוחה עמהם, שאפילו שאין שומע את הניגון מפי אותו הזמר, אלא שרק מזמר לעצמו ניגונים שהלחינם איש ריק וגרוע יש לזה השפעה על נפשו של המזמר כי כחו של אותו זמר בניגון, ועל ידי כך מטמטם ליבו רח"ל.

ובעיקר יש לעורר זה לבחורי החמד שנהיה מצב שהמה יותר מורגלים לשמוע שירים שיהיה להם תשומת לב לבדוק איזה שירים הם שומעים ומאיזה זמרים, כי אם ח"ו לא יקפידו על כך יכול רוחו של אותו זמר נחות דרגה להשפיע על נפשו ולהפריעו מלהתעלות בתורה ויראת שמים. ומידה טובה מרובה שעל ידי שירת ניגונים מצדיקים או ניגונים אשר מקורם מהור הרי שזה מסייע להתעלות לעבודת ה' ולטהר הלב.

בהערות מקור מים חיים על ספר בעל שם טוב עה"ת, (ויקהל) מביא ענין נורא ונחוץ בשם ספר נצר חסד, דבכל דבר או חפץ יש את הכח של האומן שעשהו וזהו כח הפועל בנפעל, שהפועל שעושה איזה חפץ מכנים את כחו ורוחו אל תוך החפץ, וכותב בזה"ל, ולכן מרן אלקי אור ישראל רבי ישראל בעל שם טוב זצ"ל, כשהיה מביאין לפניו כלי וספל וכיוצא, היה אומר כל המחשבות בפרטות שהיה מחשב האמן בעת עשיות הכלי, כי כח הפועל בנפעל.

הדברים הללו המה מופלאים, דאם בדבר גשמי יש את הכח של אותו אומן, על אחת כמה וכמה שבדברים רוחניים יותר וודאי שיש שם את כח הפועל, כגון בעסק הנגינה שכידוע הוא דבר דק ורוחני וגבוה מאד, ואצל החסידים קידשו ביתר את ענין הנגינה, לכן יש להזהר ולהשמר

מתוך עריכת השלחן ליל שבת שקלים תשפ"א

(רעב) ומותנא (מגיפה), אמרי, היכי נעביד, ניבעי רחמי אתרתי, לא אפשר, אלא לבעי רחמי אמותנא, וכפנא נסכול. אמר להו רבי שמואל בר נחמני, נבעי רחמי אכפנא, דכי יהיב רחמנא שובעא, לחיי הוא דיהיב, דכתיב (תהלים קמה, טז) 'פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון', עיי"ש.

בן אנחנו צרכינו מרובים, רחמים חיים ושלום, תורה וחסד ואהבה, ואין להאמר בבקשה רק אחת, ומה נעשה. אך הרי זה דומה לאדם שצריך להרבה ענפי אילן ואם ירצה לאחוז ענף ענף בפני עצמו, ירבה יגיעו, ומתחכם לאחוז במקום השורש אשר יצאו ממנו הענפים, ובאחוזו בו ממילא יש לו ענפים דח מבוקשו.

בן אנחנו היום אשר מרובים צרכינו, ואי אפשר לבקש על הפרט, אפילו על שתיים, מכל שכן כי רבים הם, לזה אנו מבקשים על העיקר היסוד והשורש, והוא שיאר ה' פניו אלינו, ונוכה להארת שכינתו, וכזה ממילא יבואו כל הטובות, אחת מהנה לא נעדרה, והן הנה דברינו 'ברכנו' וכו', ובקשתנו על זה 'כי באור פניך' וכו',

ביוצרות לפרשת שקלים אנו אומרים 'אור פניך עלינו ארון נשא'.

ויש ליתן לב מהו האור פנים שאנחנו מבקשים מהארון שיישא עלינו. ויש לומר הכוונה על פי פשט, שנוכה לקבל הארת פנים מהקב"ה באופן של פנים בפנים בלי מסכים המבדילים, היינו שנוכה שהקב"ה יתנהג עמנו במידת החסד והרחמים באופן של התגליא בחינת וימינו תחבקני, ולא ח"ו בדרך של הסתר פנים כמו שיש ל"ע עכשיו. ונראה בדרך הלצה כי כעת עם הדבר שגורו שצריך לילך עם מסיכה, זהו גם ענין של מסך המבדיל, וע"ז אנו מבקשים אור פניך עלינו ארון נשא, שנוכה להארת פנים מהארון ה', ועל ידי כך נינצל מכל הצרות.

והנה אנו אומרים ג' פעמים בכל יום בתפילת העמידה 'ברכנו אבינו כולנו כאחד באור פניך'. ובספר 'נועם מגדים' בפרשת נשא מבאר הכוונה של התפילה וול"ק, בקשתנו בתפלת י"ח 'ברכנו אבינו כולנו כאחד באור פניך, כי באור פניך' וכו', והכוונה על פי מאמר רו"ל במסכת תענית (ח ב), בימי רבי שמואל בר נחמני הוה כפנא

לנו ה' את החלק אלוקי ממעל שיש
אצל כל איש ישראל, ע"כ.

ואני אמרתי לפרש, שעל ידי שכלל
ישראל זוכים להארת פנים
מהשי"ת, אזי הם זוכים ל'תורת חיים'
היינו שלומדים תורה בחיות
ובהתלהבות, ו'אהבת חסד' שכל מעשי
החסד המה עושים באהבה ובשמחה.

ואפשר גם לומר באופן אחר, שכאשר
האיש הישראלי עוסק בתורה
בחיות והתלהבות, וכשעושה חסד
מתוך האהבה ושמחה, אזי איש כזה
בוודאי שזוכה תיכף להארת פנים מאת
הקב"ה.

והוא יסוד ושורש כל הצרכים ומקור
החיים וכל הטובות וברכות. עכל"ק

ועל פי דבריו יבואר, כי כשהקב"ה
מאיר את פניו לעם ישראל, אזי
מתמלא כל חסרונם ומקבלים כל
צרכיהם בשפע ממקור הברכה. וזהו
שאנו נבקש ונתפלל מחר ביום השבת
קודש, אור פניך עלינו אדון נשא,
שיאיר עלינו הקב"ה את פניו, וממילא
נוכה לכל ההשפעות הטובות.

וראיתי לוקיני הרה"ק רבי נפתלי
מראפשיץ זי"ע שמפרש
הברכה, והוא שעל ידי ה'אור פניך'
היינו בהארת פנים 'נתת לנו' נתן

מתוך דעווא דדעוויין שבת שקלים תשפ"א

השנה יקיים את כל הימים טובים
הבעל"ט באופן הנעלה ביותר, יען כי
כעת הוא מולחב ביותר, וליבו חושק
לעשות אותם עם כל ההידורים
והענינים.

אבל זה צריך האדם לדעת, כי מה
שהוא כעת במצב של חשק
והתלהבות, הוא משום שלראשית

עומדים אנו בפתח של שבועות
וחודשים נעלים מאוד,
בשבת קודש זו אנחנו כבר קרינו
בפרשת שקלים, ובשבת הבעל"ט יהיה
שבת זכור, ואח"כ יו"ט פורים, ושבת
פרה, והחודש, ויו"ט פסח, וספירת
העומר עד ליו"ט שבועות, כולה מקשה
אחת טהור של ימים קדושים ורמים.
ובמוחני שכל אחד מחשב בדעתו שבזו

הבחורים שיעמוד להם החשק בתורה ועבודת ה' לזמן רב ולא ישקוט, ואמר בדרך צחות, שאצל בחורים רבים המה הולכים לישון בליל שבועות ומתעוררים ביום א' דסליחות, היינו שכל משך זמן הלימוד בתקופה היא, המה בבחינת ישנים, שבטל מאצלם ההתלהבות והחשק ללמוד תורה ועבוד את ה'. וגם אנחנו יש לנו לזהר לא להיות בבחינת ישנים בזמנים הנעלים הממשמשים ובאים, וצריכים אנו להתחכם ביותר ולנצל את אותם הימים טובים, ולזכות לקבל את כל האורות היורדים בימים אלו.

ולתחלה אין לם"מ שליטה ולכן נקל לו להיות בהתרוממות הרוח, ואולם עיקר העבודה הנדרשת מאיתנו הוא להמשיך את אותה ההתלהבות המקנת כעת בלב כל אחד ואחד, עד לאחר כל הימים הטובים, שהחל משבת קודש זו ועד לאחר יו"ט שבועות, יקיים את כל המצוות והענינים שהזמן גורמן בחשק והתלהבות.

דכירנא, בעת ישבתי בשבת תחכמוני בישיבה הק', רצה אחד המשפיעים דשם לעורר את לב

פרשת כי תשא תשפ"ב

קידושה רבא בצפרא דשבתא

שמחת הולדת הבת להר"ד יעקב יצחק מאנטשארש הי"ו

ותירץ בספר גן רוה שי"ל דהדבר הזה היה תלוי במחשבות המתנדכים, מי שהיה מביא הוהב שלו בכל אוות נפשו בלב שלם בהתלהבות מרובה ובשמחה גדולה בלי שום פניה רק לשם מצוה לזה נתעלה הוהב שלו לקדושה גדולה, ומי שלא הביא הוהב שלו בשמחה רבה ובהתלהבות, ורק מחמת בושה ומחמת הכרח, לזה נעשה מזהבו ומכספו קדושה קמנה, לצפוי הקרשים ולמבעות וכדומה.

אולם שקשה מי כהחכם יודע את זאת להבחין מי שהיה נותן בשמחה ובלי שום פניה, לזה אמר ראה קראתי בשם בצלאל וגו'. ואמלא אותו רוח אלוקים בחכמה וגו'. לחשוב מחשבות לעשות בזהב ובכסף ובנחשת. רצונו לומר שהוא היה מבין המחשבה של כל אחד מן המתנדכים בעם, לכן היה יודע מה לעשות בזהב כנ"ל.

ראה קראתי בשם בצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה. ואמלא אותו רוח אלוקים בחכמה ובתבונה וברעת ובכל מלאכה. לחשוב מחשבות לעשות בזהב ובכסף ובנחשת. ובחרושת אבן למלאת ובחרושת עץ לעשות בכל מלאכה (שמות לא ב-ה).

והנה יש להקשות דהא איתא בגמרא ברכות (גה.) יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהן שמים וארץ, וא"כ מדוע שבחו הכתוב רק במה שהיה אומן הרי היה הרבה יותר מזה, ועוד קשה הלא כל ישראל נתנו זהב בשוה, א"כ למה עשו מזהב זה כפורת וכרובים ושלחן ומנורה ונתעלה זהב זה לקדושה גדולה, וממתכת אחר השתמשו לצפוי הקרשים אדנים ומבעות וכדומה, שהוהב הזה ירד לקדושה קמנה.

שלהם באמת, האם הוא מקיים את המצות מתוך שמחה או מתוך ההכרח, וכן על זה הדרך, ודבר זה הוא למוסר השכל לכל אב ואב.

יעזור השי"ת שיוכו אביה ואמא לגדלה לתורה לחופה ולמעשים טובים, ושיוכו הסבים והסבות מכל הצדדים לראות מלוא חפניים נחת ותענוג דקדושה מכל יוצ"ח מתוך שמחה, עדי נוכח לביאת גוא"צ בב"א.

ונראה לומר, דהנה כל בית יהודי הוא בחינה של משכן, ולכל משכן יש את הבחינה של בצלאל, שהוא יודע לחשוב מחשבות, הילדים הם חושבי מחשבות, שיודעים להבין את המחשבות של הוריהם, אבי הבת רבי יעקב יצחק צריך לדעת שכשנולדה הבת, הוא הביא בחינה של בצלאל בתוך ביתו, שאצל הילדים הם יודעים טוב מאוד את הוריהם, שהרי הם רואים אותם איך שהם מתנהגים בתוך ביתם, והם יודעים מי הוא האבא

דעו דרעוין

ו (1) שהתורה נקנית במעוט תענוג, כמו כן קדושת השבת הוא ע"י מיעוט עניני הגוף. וזהו אך את שבתותי, אך הוא לשון מיעוט, למעט בתענוגי גופו. וזהו המענג את השבת, שהתענוג יהיה תענוג של שבת, תענוג רוחני ולא גשמי. [ובמאמר המוסגר, ידוע שכ"ק אאזמו"ר זי"ע היה מבאר מה שאמרו חז"ל (מגילה ז:): חייב איניש לבסומי בפוריא באופן דומה, שהכוונה שצריכים לבסומי עם הפורים, ולא עם יין. - ועל ידי זה זוכה לבחינה השני של שבתותי.

אך את שבתותי תשמרו כי אות הוא ביני וביניכם לדורותיכם לדעת כי אני ה' מקדשכם (שמות לא יג).

הבית אברהם כתב לבאר 'שבתותי', על פי המובא בזהר הק' (זח"ג: כב) כי מרומז על ב' עניני שבת. שבתית מלאכה ותענוג הגוף, ויש שבת עלאה דאיהו יומא הנשמתא ולאן איהו יומא דגופא כלל. והגם שאמרו חז"ל (שבת קמח.) כל המענג את השבת נתנין לו נחלה בלי מצרים, אך כמו שמצינו (אבות

לא היה שייך לכל ישראל, ולמה שבר את הלוחות. אך משה שהיה הדעת של ישראל, וחז"ל אמרו (ירושלמי ברכות פרק ה הל' ב) אם אין דעה הברלה מנין, אבל כשיש דעת, ראה את ההפרש וההבדל בעם ישראל, בין קודם החטא לאחר החטא. אע"פ שהם לא חטאו, אך טוב לצדיק טוב לשכינו, ולהיפך אצל הרשע, שהפגם הגיע לכל ישראל וכולם נפלו ממדרגתם. וידע כי אותה ההארה שיש בהלוחות אינה שייכת כבר להם, ועל כן שבר אותם. וזהו את שבתותי תשמרו, היינו ב' בחינות שיש בשבת, שבת של שביתת מלאכה ועניני תענוג גופני, ושבת שאיהו יומא דנשמתא ולא איהו יומא דגופא כלל.

אור השבת שקודם החטא היה כולו רוחני, בחינת לדעת כי אני ה' מקדשכם, כולה קדושה מאור עליון. אבל השבת שאחר החטא, לא היה כבר במדרגה זו. ולכן בלוחות הראשונים כתיב (שמות כ ה) זכור את יום השבת לקדשו, זכור הוא ענין שבמחשבה, והוא בחינת יומא דנשמתא. ובלוחות האחרונים הוא כבר בבחינת שמור את יום השבת (דברים ה יב), שהוא שמירה במעשה, דהיינו שביתת מלאכה וכדומה.

עוד איתא שם לבאר מה שנאמר כי אות הוא ביני וביניכם לדורותיכם לדעת כי אני ה' מקדשכם, כמו שלכל דבר יש אות להבחין כמה אחוים אמיתיים יש בהדבר, לדוגמא כמו שיש מצרף לכסף וכור לזהב, כמו כן יש בענינים רוחניים, שיש אנשים שמתנהגים כמו צדיקים גמורים וחסידים ואנשי מעשה, אך כל זה הוא ממצות אנשים מלומדה, מפני שנמצאים הם בין חסידים יראי ה', ונמשכים אחריהם, ואינו ממקור יראת שמים טהורה, ועליהם נאמר (תהלים לד י) יראו את ה' קדושו, שגם קדושו צריכים לירא מהשי"ת, שאם כי הם קדושים, אך יראת שמים אין להם. ועל זה השבת קודש הוא האות, לפי מה שהוא מרגיש קדושת שבת, ככה הוא מדת האמת שבעבודת שלו. לדעת כי אני ה' מקדשכם, שהקדושה שלו הוא לא לשום פניות וגורמים אחרים, רק מקדושתו ית'.

וכתב עוד לבאר לדעת כי אני ה' מקדשכם. משה רבינו היה הדעת של ישראל, ולכן ראה והרגיש את גודל הפגם ממעשה העגל ושבר הלוחות. הגם כי בפועל ממש הלא הערב רב עשו את העגל, וחטא זה

ושבת כדיבור, ושבת במחשבה. והנה בודאי ששבת במעשה שומרים כל ישראל, רק הדיבור והמחשבה צריכים ג"כ לשמור ולהוסיף על הקודש, וזהו הרמז אך את שבתותי תשמרו.

בדרך זה ביאר זקה"ק הרבי ר' שמעלקא מניקלשבורג זי"ע את הפסוק 'אך את שבתותי תשמרו', אלא שהוא ביאר שיש ג' בחינות של שבת, אחד לשבות ממלאכה והוא נקרא שבת במעשה,

וי"ל דכאן רמזה לנו התורה הקדושה הדין הזה, דמשום הכי כתבה התורה 'לעלם' חסר וא"ו לרמז דהאי 'לעולם' כוונתו 'לעלם' לשון 'העלמה', היינו אם נעלם ממנו יום השבת כשהולך במדבר, בכל זה, ששת ימים עשה ה' וגו' בתחלה, ואחרי זה 'וביום השביעי שבת וינפש'. והוא כדעת רב הונא, שמונה כברייתו של עולם.

ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרתם ברית עולם. ביני וביני בני ישראל הוא לעלם כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת וינפש (שמות לא טו-יז). לכאורה יש ליתן לב מדוע בפסוק הראשון כתיב 'ברית עולם' מלא וא"ו, ובפסוק השני כתיב 'לעלם' חסר וא"ו, והלא דבר הוא.

בשבוע הבעל"ט (ביום חמישי כ"ג אדר) יחול יומא דהילולא קדישא של הרה"ק רבי חיים חייקא מאמדורא זי"ע. תחילה היה מתלמידי הגר"א ואח"כ נתקרב לדרך החסידות והיה לאחד מבני היכלא קדישא של הרה"ק המגיד ממעזריטש זי"ע.

וראותי להגאון מווילנא זי"ע שביאר על פי מה דאיתא בגמרא (שבת טט:) אמר רב הונא, היה מהלך בדרך או במדבר ואינו יודע אימתי שבת, מונה ששה ימים ומשמר יום אחד. חייא בר רב אומר, משמר יום אחד ומונה ששה. במאי קמיפלגי מר סבר כברייתו של עולם שימי חול נמנו תחלה. ומר סבר כאדם הראשון שנברא בערב שבת, ויום ראשון למנינו היה שבת. והנה אנן קיי"ל כרב הונא דמונה ששה ימים ומשמר יום אחד.

הרה"ק רבי חיים חייקא ביאר את דברי הגמרא הנ"ל על פי מה שאמרו חז"ל (דמאי ד א) עם הארץ אימת שבת עליו ולא משקר, ובזמן

ואז מי שמרח בערב שבת יאכל בשבת
(ע"ז ג.).

ובספ"ק עבודת ישראל (אבות א ה)
כתב, שהבעל שם טוב

זי"ע מבאר הכתוב (שם לד כא) בחריש
ובקציר תשבות, דהנה הכלל הוא
שצריך האדם להכין עצמו לעבודת
הבורא ית"ש, כל חד לפום שיעורא
דיליה, והיינו להכין את עצמו בכל
בוקר ולעשות הכנה במעשה המצוות
או בלימוד התורה כדי שיוכל אח"כ
לילך ולהתפלל לפני קונו ית"ש, ועל
דרך זה בימות השבוע, היינו ביום ד'
ה' ו' צריך להכין עצמו לשבת, כי מי
שמרח בערב שבת יאכל בשבת.

וזה פירוש הכתוב בחריש ובקציר
תשבות, כי חרש הוא ראשי
תיבות חמישי רביעי שישי, רצה לומר
כמו שהחרישה היא הכנה לזריעה
וקצירה, כך אלו השלשה ימים שייכים
לשבת הבאה, להכין עצמו בכל מיני
הכנות מה שיוכל לעבוד את בוראו
ביום השבת, דהיא הזריעה, ואח"כ בג'
ימים שאחר השבת היינו א' ב' ג' תהיה
הקצירה, שיקבל כל ההשפעות שירדו
לו בשבת, וכך הם כל ימי השבוע
שלשה ימים לפני השבת, ושלשה ימים
לאחר השבת ושבת באמצע.

הזה דקא חזינן שאינו כן, לפי שאין
מקבלין שבת כראוי, אלא בדיבורים
בעלמא בלא כוונת הלב, לכן אין
עליהם אימת שבת.

וזה פירוש הגמרא היה הולך 'כמדבר',
היינו בדיבור בעלמא בלא כוונת
הלב, ומחמת זה שכח אימת שבת,
כיצד יעשה, חד אמר מונה ששה ימים
היינו יקשר הו' מדות שלו לשרשן
ואח"כ יחול עליו אימת שבת שהוא
מדרגה הז', וחד אמר אין זו עצה כי
זה גופא אינו יכול לעשות, אלא תחלה
שוכת, פירוש ביום השבת עצמו שהוא
יום רצון יראה להתאמץ את עצמו
להתקשר את עצמו עם השי"ת, ואח"כ
מונה ו' ימים, ואח"כ נוח לו להתקשר
את הו' מדות בהו' ימים, עכתו"ד.

ולפי דברים אלו י"ל שהאדם שהשבת
אצלו הוא 'לעלם' חסר, שהוא
בבחינת העלם, אז כי ששת ימים עשה
ה' את השמים ואת הארץ וכיום
השביעי שבת וינפש, צריך לעשות
הכנה בששת ימים, ואז יזכה ל'וביום
השביעי שבת וינפש'.

כדי להרגיש טעם בשבת, שהשבת
יהיה אצלו בבחינה נעלה, בבחינה
של יומא דנשמתא, צריכים לעשות
הכנה בששה ימים של ימי השבוע,

בסופו של דבר אותו בחור חזר לבית של הוריו כשהוא לבוש עם כיפה וציצית, ההורים לא הבינו מה ארע עם בנם, ותמהו למה הוא מגיע אליהם לבוש כיהודי יר"ש, כי היו רגילים שבא אליהם בלי שום סממן של יהודי, ושאלו אותו האם היום פורים אצלו, אך הוא ענה להם, לא יכולתי להסתכל בכלי התקשורת בשבת כשאני אוכל מאכלי שבת. זה לא הולך ביחד, ולכן הוא חזר בתשובה, הרי אנו רואים את גודל הכוח של מאכלי שבת.

סיפור דומה לזה סיפר הרה"ק מהרי"ד מבעלזא זי"ע, שפעם אחת התפלל הבעל שם טוב זי"ע מנחה בערב שבת קודש בחשיכה כאשר כבר הלכו משאר בתי כנסיות לביתם לקדש, ותמהו התלמידים על זה, והיה ביניהם גדולים אשר היה להם רשות לשאול לרבם על כל דבר, ושאלו אותו על זה.

והשיב להם, אספר לכם, בעיר אחת היה פושע אחד אשר עבר על כל עבירות שבתורה, וזה כשלישים שנה שלא התפלל, בערב שבת קודש הזה עבר בשוק של ישראל וראה אותם עסוקים בחרדה בהכנה לשבת.

המורם מדבריו הק' כי כל ימי השבוע צריך לעשות הכנה לשבת קודש, ואם אינו עושה הכנה כל ששת ימי השבוע, לכל הפחות יכין את עצמו מיום רביעי, וכדברי הבעל שם טוב.

וכאשר אנו עוסקים בגודל ובמעלת קדושת השבת, אספר ב' סיפורים בענין זה אשר שמעתי לאחרונה. בארה"ב גר יהודי שהיה רחוק מזרח ממערב מיהדות ולא ידע עליה מאומה. לאותו יהודי יש דוד שהוא רפורמי ה"י, אבל אותו הדוד היה מתקשר אליו בכל ערב שבת לאחל לו 'גוט שבת', והנה כעבור זמן חזר אותו היהודי בתשובה שלימה, ואמר שתחילת התקרבותו חזרה ליהדות היה מהטלפונים האלו שהתקשר אליו דודו לאחל לו 'גוט שבת', שהשבת הדליקה בו את הניצוץ היהודי.

הסיפור השני היה עם קרוב משפחה של אחד שהגני מכיר, שגדל כחרדי ובמשך השנים ירד ר"ל מהדרך הישר ונחיה חילוני לגמרי, ועבר לגור בדירה נפרדת מהוריו. אמו היתה שולחת לו בכל ערב שבת את כל מאכלי השבת כדי שירגיש במעט את הטעם הערב של השבת.

זה רציתי להתפלל ביחד, וזה היה סיבת איחור התפלה כ"כ.

מסיפור נפלא זה הגנו רואים שהיהודי הזה שהיה רחוק מתורה ומצוות התעורר לתשובה דייקא כשראה איך היהודים מכינים עצמם לשבת קודש.

ובאמת שכסיל לא יבין את זאת במעלת ההכנה לשבת

קודש, שמעתי פעם שיחה מגר צדק שגר בויליאמסבורג בניו יורק, וסיפר שבשנים שמרם התגייר עבד לפרנסתו בחנות בעיר וויליאמסבורג, ובכל ערב שבת היה תוהה על זאת שהיהודים ממהרים מאד באותו היום, וכל הזמן מסתובבים מהכא להתם ממהרים לבוא לשבת, ואמר שהוא בתור גוי לא יכל להבין מדוע היהודים כה ממהרים ולחוצים ביום השישי. עד שזכה ונתגייר ואז הבין כי כל זה מחמת שעם ישראל מכינים עצמם כדבעי לשבת קודם.

יעזור השי"ת שנוכה לשמור שבת באופן הנעלה ביותר, בבחינה רוחנית שהוא יומא דנשמתא, עדי נוכה לגאולה שלימה בביאת גוא"צ בב"א.

קודש, אחד הולך ואחד בא מהמקוה, ואחד עם נרות בידו וכדומה, ונתן אל לבו מה זאת היתה לו, הלא גם הוא מזרע ישראל, ואינו עולה על לבו כלל שיש שבת, וגנח על זה מקרב לבו, וזכה על ידי זה שסייעו לו מן השמים בהרהור תשובה בלבו. והתיישב בעצמו באותו מעמד להשליך כל החפצים המוקצים אשר אצלו, והלך לבית הכנסת, וקיבל על עצמו לעשות תשובה שלימה.

אמנם מה יוכל איש כזה להתפלל אשר לא ניסה כזה שלושים שנה, וסידור לא היה לו, ולעין עם אחר היה ירא, שלא יהיה שחוק מזה בשעת התפלה, וגמר בדעתו להתחבא באחד מן הזוויות שלא ירגיש בו השמש, וכאשר יסגור הבית הכנסת לאחר התפלה או ילך אל העמוד ויתפלל מסידור הקהל מתחילת הודו ומנחה ומעריב עד גמירא במסירות נפש עד כלות הנפש, וכן עשה.

ענה הבעל שם טוב על זה, מה אומר לכם, דעו תפלות מן כמה שנים העלה בתפילתו, ועם פושע ישראל

הנוכת הבית והכנסת ספר תורה לקהילת 'שמחת התורה'

יום שלישי פר' כי תשא אור לט"ו אדר א' תשפ"ב

לשנת י"ג שאז עולה לבחינת גדלות הראשון בזמן שמתחייב בקיום התורה והמצוות, וגם אז הוא נופל תמיד מן הדעת עד שבא לדעת האמיתי שזה נקרא גדלות שני.

ובזמן כן הוא באדר, שקודם בא אדר הראשון שנקרא קמנות הראשון עד שבא לכלל חיוב במצוות ואז הוא בבחינת גדלות הראשון, ובאדר השני אז בא לכלל קמנות השני שלאחריה בא גדלות השני ושלמות הדעת, שזהו ענין אדר שהוא אותיות א' דר, היינו שהקב"ה דר עמו בין בראשון היינו בזמני הקמנות והגדלות הראשון כמו שראינו שהתינוק לומד במעי אמו כל התורה, ובין בקמנות וגדלות השני.

והנה כמו כן זכינו במעמד זה, שעד עכשיו היתה הקהילה נמצאת בבחינת קמנות הראשון, עד שזכו ב"ה לחנוכת הבית לבוא אל המנוחה שזהו ענין קמנות השני וגדלות הראשון כמו שאמרו חז"ל (ברכות יז:) שדירה נאה מרחבת דעתו של האדם (ברכות יז:), ועכשיו צריכים אתם לדעת שמוטל עליכם לגדול עוד ועוד בין ברוחניות

הנה התאספנו כאן למעמד החשוב של חנוכת הבית לקהילת שמחת התורה, ולא בכדי יצא כך שתתקיים המעמד ביום פורים קמון, שכן כל הענין של חג הפורים הוא במה שקיימו וקבלו היהודים עליהם וגו' (אסתר ט כז) ודרשו חז"ל קיימו מה שקיבלו כבר (שבת פח.), ואז היתה קבלת התורה בשמחה שזהו ענין שמחת התורה, שקודם לכן היו עדיין תחת הקבלה בכפייה ביראה על ידי מה שכפה עליהם הקב"ה הר כניגית במתן תורה (שם בשבת).

והנה איתא בספ"ק מאור עינים (תרומה) על דברי הגמרא (מגילה י:): אין בין אדר הראשון לאדר השני אלא קריאת המגילה ומתנות לאביונים בלבד. ומבאר שם שהרי יש בכל אדם בחינת עיבור הראשון ועיבור השני, וגדלות הראשון וגדלות השני, ותחילה הוא נמצא במעי אמו ונר דלוק על ראשו ומביט מסוף העולם עד סופו ולומד את כל התורה כולה, ואז כשיוצא המלאך סותרו על פיו ומשכח הכל (גדה ל:), ואז הוא נקרא קמון ועדיין בבחינת עיבור השני עד שמגיע

בתורה וביראת שמים ובין בגשמיות יעזור השי"ת שנזכה בקרוב לבנין בחוסר מקום עד שתבואו לסוף לבחינת גדלות שני. לבחינת גדלות השני בב"א.

שמחת השבע ברכות להחתן שלמה שזודין נ"ו
בבית דודו ידידנו הר"ד יוסף אהרן שטיין הי"ו
 יום חמישי פר' כי תשא אור ל"ז אדר א' תשפ"ב

לו תורה במתנה ככלה לחתן שלא היה יכול ללמוד כולה בזמן מועט כזה.

והבוונה בזה הוא לדמות את קבלת התורה של משה לכלה, שהרי אין ביכולת ללמוד את כל התורה כולה בארבעים יום שהיה משה בשמים, ועל כרחק שהיתה נתונה לו במתנה כמו כלה.

ונראה לומר ביותר, שהרי מצינו גם בכלה את הענין של מספר 'ארבעים' כמה שכתוב בגמרא שארבעים יום קודם יצירת הולד בת קול יוצאת ואומרת בת פלוני לפלוני וכו' (סוטה ב.), ואפשר שבא לרמז לנו ענין גדול, שידוע בשם החידושי הרי"ם לתמוה למה היה משה רבינו צריך לשהות מ' ימים בשמים שהרי אין זה

שמחה גדולה לי להשתתף בשמחה בבית ידידי הרב יוסף אהרן שליט"א, ובודאי שהסבא רבי חיים ז"ל משתתף גם כן עמנו כמו שכתוב בזה"ק (פינחס ריט): שהאבות באים מגן עדן להשתתף בשמחת נישואי צאצאיהם.

ורציתי לומר ענין בפרשת השבוע שקשור לשמחת חתן וכלה, שהרי ידוע מה שרמזו את כל עניני החתונה במעמד מתן תורה, כענין מה שמעמידן חופה הוא כנגד מה שכפה עליהם הקב"ה את ההר כגיגית.

והנה בפרשתן כתיב ויתן אל משה ככלותו לדבר אתו בהר סיני שני לוחות העדות לוחות אבן כתובים באצבע אלוקים (שמות לא יח), וברש"י שם ז"ל ככלתו כתיב חסר שנמסרה

באחיה (כ"ב קי.), ובוזה הם ניכרים ביותר בחשיבות.

והברכה אחת היא לחתן, שכמו שב"ה זכה לקבלת המתנה,

יזכה על ידי כך לבנות בית נאמן בישראל ושיהא בית לתפארת, ואיך יזכה לבית לתפארת, על זה מסיים רש"י שם וז"ל דבר אחר מה כלה מתקשטת בעשרים וארבעה קישוטין הן האמורים בספר ישעיה (ישעיה ג' יה - כד) אף תלמיד חכם צריך להיות בקי בעשרים וארבעה ספרים, וכמו כן אצלנו בשמחה שכמו שהכלה היא כלה נאה וחסודה בלבוש מלכות, כמו כן החתן מקושט בספרי הקודש שהוא ב"ה תלמיד חכם גדול ומוסר כבר שיעורי תורה, ואם כן בין החתן ובין הכלה הם מקושטים.

יעזור השי"ת שיזכו החתן והכלה לבנות בית נאמן בישראל שיהיה בנין עדי עד וקשר של קיימא ושהזיווג יעלה יפה, ויה"ר שירווי שתי המשפחות מהם ומכל יוצ"ח מלוא חפניים נחת דקדושה עדי נזכה לכיאת גוא"צ בב"א.

מספיק בשביל השנת כל התורה ממילא, ואם כן היה צריך לחזור כבר לאחר יום אחד, דמה לי יום ומה לי מ' ימים.

וביאר הוא הכוונה בזה שאפילו שהקב"ה רצה ליתן את התורה למשה במתנה, עדיין רצה שישתדל משה להשיגה גם בעצמו, ולאחר שהשתדל ולא עלתה בידו אזי יכול הקב"ה ליתנה לו במתנה בעבור השתדלותו.

ובמו כן בעיני שידוכים, שבודאי שצריך לעשות השתדלות בחיפוש, אבל עדיין צריך לדעת שהשידוך הראוי הוחלט כבר מ' ימים קודם יצירת הולד, ורצון השי"ת בזה הוא שאנחנו נשתדל בכוחות עצמינו, ואם לא תעלה בידינו אזי יתן לנו במתנה את מה שהיה מוכן כבר.

וב"ה שהחתן קיבל מתנה נפלאה, והגם שאיני מכיר את משפחת הכלה באופן אישי, אבל הרי איתא בגמרא שהנושא אשה צריך שיברוק

סיום מסכת מועד קטן ע"י שיעור הדף היומי
של הרה"ג רבי אפרים קץ שליט"א בבית מדרשינו
יום חמישי אור ל"ז אדר א' תשפ"ב

ולפי זה חשבתי לומר גם כמה שנוגע אלינו, שבאמת קשה מאוד לאדם שיהיה לו בכוח לפחוב את כל עניני הגשמיות שבוה העולם, וזה מרוב הנסיונות שעוברים על האדם, עד שצריך הרבה מאוד סיעתא דשמיא כדי שיהיה ביכולת לאדם לעבור בשלום, אבל אם זוכה האדם והוא קשור לתורה הקדושה אזי התורה נושאת אותו על גבה והיא שעזרת לו שלא ליפול במהמורות נסיונות העולם.

ולכן על ידי מה שאדם קובע לעצמו עיתים ללימוד התורה זה מה שעומד ליזכותו בעולם הגשמי.

והנה הסיום הוא על מסכת מועד קטן, וידוע מה שחששו העולם ללמוד מסכת זו משום שאינה עוסקת בענינים טובים כ"כ, וברצוני לספר מה ששמעתי בשעה שהלכתי לניחום אבלים בבית הרב אליהו שפיגל שליט"א מעירנו ביתר.

שבאמצע הלימוד מסכת מועד קטן נפטרה עליו אמו בגיל צ"ח, אביו נפטר לפני נ"א שנים, והוא עכשיו כמעט בגיל פ' לאוי"ש, וכיון שבזמן השבעה אחזו ברף היומי בדפים

ברוך ה' שכל אחד שנכנס לביהמ"ד בלילה בזמן שמגיד השיעור לומד ברכים הרי הוא מקבל חשק ורצון גדול בתורה, ויעזור הקב"ה שיהיה לו עוד הרבה כוח וילך הוא וכל הציבור מחיל אל חיל.

והנה בפרשת השבוע אנו לומדים משבירת הלוחות, ובמדרש (תנחומא כו) איתא על הפסוק והלוחות מעשה אלוהים המה והמכתב מכתב אלוהים הוא וגו' (שמות לב טז), דמפני שהכתב היה רוחני לכן בשעה שבא משה אל בני ישראל וראה את מה שעוללו בחטא העגל היה רואה איך שכל האותיות שבלוחות מתחילין פורחות באויר, ואז התחילה אבן הלוחות לשקול הרבה מאוד עד שלא היתה בכוח משה לאוחזה ונפלה ונשברה.

וזה יובן ביותר לפי מה שמצאנו בארון שהיה נושא את נושאי (סוטה לה), ואם כך היה בארון, אזי הלוחות שהיו מונחים בתוך הארון בודאי שהאותיות הם שישאו את אבן הלוחות, וברגע שפרחו האותיות ממנה שוב יכבדו מאוד ככובד שבטבעה עד שלא יהיה שייך לאוחזה.

שו"ע חלק יו"ד, אבל אם הופכים את הספר ומעיינים בו בצד ההפוך כמו ל"ע בספר בלשון גוים, אזי הספר מתחיל בהלכות אבילות, ולכן יהודי ארה"ב פותחין את הספר בצד ההפוך ולכן הם מודקקים כ"כ בהלכות אלו.

וביותר שמעתי פעם במה שמדקקין בהלכות אבילות שבא אחד ששייך לכת הרפורמים לשאול שאלה, שהנהגה בבית תפילתם הוא שיש בכניסה חנות של דברי יודאיקה ותשמישי קדושה, והחנות פתוחה בשבת ויו"ט, והיה המוכר יושב שבעה ובא לשאול אם מותר לו לפתוח את החנות בשבת, ל"ע.

והנה ידוע בשם הרה"ק מצאנו ז"ע שמיום ר"ח בשבט עד לחג השבועות אין ב' שבועות בלא יומא דפגרא, ר"ח שבט ואח"כ ט"ו בשבט, ר"ח אדר א' ואח"כ פורים קטן, ר"ח אדר ב' ואח"כ פורים, ר"ח ניסן ואח"כ פסח, ר"ח אייר ואח"כ פסח שני ול"ג בעומר, ר"ח סיון ואח"כ שבועות. וכמו כן יש לנו בתקופה זו סיומים רבים המקיפים אותנו ב"ה בכל החורף בסדר מועד.

יעזור השי"ת שנוכה לסיים עוד הרבה מסכתות, ועל ידי זה נוכח לגאולה שלימה בב"א.

ששייכים לדיני אבילות בישיבת שבעה, והוא שאל שאלה אם מותר לו להמשיך בלימוד ופסקו לו שמותר לו, ובאו כל חברי ומשתתפי השיעור לביתו והמשיכו בלימוד הקבוע.

ואמר לי הג"ל בהלצה שכיון שהוא לומד כבר הרבה שנים את סדר הדף היומי לכן לא רצתה אמו להפריע לו בקביעות הלימוד ולכן נפטרה דוקא עכשיו בזמן שממילא אחזו בלימוד אלו הדפים השייכים לדיני אבילות, וזה מראה על ראייה גבוה ביותר של אדם על הענין של קביעת עיתים לתורה.

והנה כ"ק מרן אאמו"ר זי"ע בזמן שישב ל"ע שבעה על אמו זקנתי הרבנית מבאסטאן ע"ה כאן בארץ ישראל לפני כעשרים שנים, הגיע לנחמו הגאון רבי משה הלברשטם זצ"ל, ובתוך דבריו סיפר מה ששמע מכ"ק האדמו"ר מליובאוויטש זצ"ל שלפני הרבה שנים בזמן שלא נהגו הציבור שם בדקדוקי הלכות כל כך, עדיין בהלכות אבילות הקפידו ביותר, ושאלוהו איך ולמה יתכן שדוקא בהלכות אבילות יקפידו כ"כ.

וענה להם בהלצה שהרי הלכות אבילות הם ההלכות בסוף

הוצאות הגליון נדבת

ידידנו הר"ר **צבי נפתלי הלוי פלומנבוים** הי"ו
לרגל השמחה השרויה במעונו בהולדת בנו למזל טוב

שמחת ה'שלוש זכר' תתקיים בליל שב"ק זו פר' ויקהל
בשעה"ט של כ"ק מדרן אדמו"ר שליט"א בבית מדרשינו

יזכה לגדלו לתורה ולהופה ולמעשים טובים,
ולהכינסו בכריתו של אברהם אבינו בעתו ובזמנו,
ויזכה לרוזת ממנו ומכל יוצ"ח רוב נחת ותענוג דקדושה.